

havde forbedret sig paa Grønlands Vestkyst, som Befolkningen der er tiltaget noget, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at den ikke er tiltaget i Sydgrønland men i Nordgrønland, hvor Livsforholdene for saa vidt ere lettere. Det skyldes efter min Mening to Grunde; for det første, og det staar ogsaa anført i det Værk, som er udgivet af den grønlandste Handel, bortrydder den saakaldte Influenza eller Stingsygdom mange Mennesker, og desuden, hvad der er det pinlige, gaa saa mange bort ved Kajakterne. Og dette, at de gaa bort ved Kajakterne, er et Bevis for, at det gaar tilbage med Befolkningen, i det det nemlig til Dels er de dygtigere, der gaa bort, i alt Fald dem, der skulle tilvejebringe baade Handelsgenstandene og Fødemidlerne. Det er dem, der gaa bort ved Kajakterne. Kun naar de kunne rejse sig op med Kajakterne, om de kæntré, er denne Fangst sikker; men da er det oglaa den smukkeste, dristigste Fangst, man kan tænke sig, den dristigste Færden paa Søen, naar Manden er dygtig; men saafremt han ikke begynder fra lille af, lærer han det aldrig. Mange Europæere have søgt at lære det, men der er kun ganske faa Eksempler paa, at Europæerne have kunnet lære det. Gaar denne Kunst tilbage, da udsætte Grønlanderne deres Liv; og den gaar tilbage, naar de ikke have Kajakter nok til Ungdommens Oplærelse, og det sfer, naar de straks kunne sælge Skindet ved at gaa ind til Købmændene. Men ikke nok dermed; samtidig med, at de sælge Skindet, miste de tillige de nødvendige Bestanddele til de Klæder, Klimaet fordrer. Naar de have solgt Skindene, maa de tage til Talle med tynde Bomuldsklæder og den Slags Ting, og Følgen deraf er Fortølelsesygdomme og Brystsygdomme. I det Øjeblik man opretter en Handelsstation paa Østkysten, da afsætte de til Handelen, hvad de selv skulle bruge, og derved udsætte de sig for at faa slette Klæder, slette Fartøjer, og ikke tilstrækkelig mange Fartøjer; og endelig kommer Brændevinen. Nu blev der sagt af det ærede Medlem fra Storeheddinge (S. Scavenius), at fra Østkysten blev Folk løftet over til Vestkysten paa Grund af, at de der lærte bedre og lettere Maader at fange paa, det skulde nemlig være ved Hjælp af Riflen. Jeg antager, den ærede Minister vil være enig med mig i, at det er til Skade for Grønlanderne, naar de lægge sig efter Brugen af Riflen, idet derved deres Dygtighed som Kajakmænd vil gaa tabt. Jeg ser saaledes ingen særlig Grund til, at man skulde gøre noget for at bringe Handel og og Mission derved. Imidlertid kan det ogsaa siges, at Grønlands Østkyst har været

af overordentlig stor Bigtighed for den europæiske Skibsfart, idet Mæster af forliste Mennesker i Tidens Løb ere reddede ind til Østkysten og have opholdt Livet hos Grønlanderne. I forrige Aarhundrede var der jo f. Eks. en stor Hvalfangerflaade — jeg tror der var 70 Skibe — der forliste, og man har Beretninger om, hvorledes mange af Besætningerne bleve reddede ind til Østkysten og opholdt Livet der. Saaledes kan det naturligvis ogsaa have Betydning, at man fastholder en Station ved Angmagalik, men Befolkningen bliver der vistnok lige godt, selv om vi ikke sende Handel og Mission derved. I alt Fald har vistnok den ærede Ordfører Ret, naar han siger, at det er en høist problematisk Sag at komme derind. Have vi en Station der, skal den besjæles hvert Aar, og jeg kan ikke forstaa, at den ærede Minister kan paatage sig det Ansvar at oprette en Handelsstation der, som skal forsynes herne fra Europa, uden hvilken Europæere jo ikke kunne leve der. Saa længe vi have haft Grønland, i Løbet af et Par Hundrede Aar, er der gjort mange Forsøg paa at komme ind gennem Storisen til Østkysten, og først i den aller seneste Tid har man Eksempler paa, at 3—4 Skibe ere naaet ind til Kysten gennem Isen, og det er jo idet hele taget kun ved Hjælp af Dampskibe, at man med nogenlunde Sikkerhed tør vente at kunne komme derind, men det er dog ikke saa sikkert, at den ærede Minister kan sige: Jeg kan lade Kysten besjæle hvert Aar. Jeg tror det ikke. Naturligvis er jeg ikke saa kendt der oppe, ved ikke, om Marinen maaste har saadanne nyere Erfaringer, men efter alt, hvad der foreligger, tror jeg ikke, at man kan regne sikkert at kunne komme ind til Østkysten lavere end paa 70 Graders Bredde, medens det Punkt, der her er Tale om, ligger paa 66 Graders Bredde, allerede her kommer Polarisen ned og lægger sig i stadig Drift langs Kysten, og kun af og til aabner den sig tilfældigt. Jeg tror den ærede Minister siger, at i August Maaned kan man altid komme derind, men jeg ved ikke bestemt, om det er rigtigt, og man har i alt Fald kun liden og ikke tilstrækkelig Erfaring for, at man virkelig kan komme derind; jeg tror, at der er mange Aar, hvor det vil være umuligt, og har man saa oprettet en Missionsstation der oppe, vil den mere end en Gang være udsat for Hungersnød, i Særdeleshed hvis man først har vænnet Grønlanderne af med deres nationale Erhverv og har lært dem at benytte Riflen i Stedet for Hæpunen og at flyde fra Land i Stedet for at gaa ud i Kajakterne.